

ingediend op **1239** (2021-2022) – Nr. 1
19 april 2022 (2021-2022)

Verslag van het verzoekschrift

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door Orry Van de Wauwer en Katia Segers

over een publiek eerbetoon aan Jacques Brel

Samenstelling van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media:

Voorzitter: Elisabeth Meuleman.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Marius Meremans, Freya Perdaens, Wilfried Vandaele, Manuela Van Werde;
Filip Brusselmans, Johan Deckmyn, Klaas Sloomans;
Karin Brouwers, Orry Van de Wauwer;
Steven Coenegrachts, Stephanie D'Hose;
Elisabeth Meuleman, Jeremie Vaneekhout;
Hannes Anaf.

Plaatsvervangers:

Andries Gryffroy, Kathleen Krekels, Philippe Muyters, Kris Van Dijck, Karl Vanlouwe;
Immanuel De Reuse, Jan Laeremans, Ilse Malfroot;
Maaïke De Rudder, Tinne Rombouts;
Els Ampe, Bart Tommelein;
Björn Rzoska, Tine Van den Brande;
Katia Segers.

Toegevoegde leden:

Tom De Meester.

INHOUD

1. Procedure.....	4
2. Beknopte inhoud van het verzoekschrift.....	4
3. Bespreking.....	4
4. Conclusie.....	5
Bijlage: Antwoord van minister-president Jan Jambon.....	7

1. Procedure

Op vrijdag 10 december 2021 is een verzoekschrift ingediend over een publiek eerbetoon aan Jacques Brel (verzoekschrift nr. 20 (2021-22)). De verzoeker gaf de volgende titel aan zijn/haar verzoekschrift: 'Verzoekschrift voor Jacques Brel'.

Op donderdag 20 januari en donderdag 24 maart 2022 behandelde de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media het verzoekschrift. Op donderdag 20 januari 2022 besliste de commissie, overeenkomstig artikel 101, 4, a), van het Reglement, om het verzoekschrift ten gronde te behandelen. Overeenkomstig artikel 101, 7, heeft de commissie het verzoekschrift verwezen naar de Vlaamse Regering om er uitleg over te laten verstrekken.

Op 23 december 2021 bezorgde minister-president Jan Jambon de commissie het regeringsstandpunt (zie bijlage). Op donderdag 24 maart 2022 agendeerde de commissie de bespreking.

(De vergadering van 20 januari 2022 werd als videoconferentie georganiseerd en de vergadering van 24 maart 2022 als hybride vergadering.)

2. Beknopte inhoud van het verzoekschrift

101 ondertekenaars hebben verzoekschriften ingediend bij de lokale besturen van Oostende, Brugge, Gent, Antwerpen, Zonnebeke, Damme, Blankenberge en Knokke-Heist om plaatsen door hun naamgeving en andere vormen van huldebetoon in verband te brengen met Jacques Brel. Ze noemen het een aberratie dat Vlaanderen op dat vlak totaal achterblijft bij Brussel, Wallonië en Frankrijk. Aan de Vlaamse overheid vragen ze om een openbaar gebouw of instelling naar Jacques Brel te vernoemen, of hem postuum een prijs voor algemene culturele verdienste toe te kennen.

Uit het uitvoerige curriculum vitae en de argumenta honorem die ze ter motivering aan het verzoekschrift toevoegen, besluiten de indieners dat Jacques Brel naast een groot artiest de belangrijkste Belgische ambassadeur aller tijden was. Hij was een gevoelsmens van het zuiverste soort en is bijgevolg geen confrontatie uit de weg gegaan. Hij bezat een doorzettingsvermogen, een koppigheid maar ook een tederheid die hem typisch Vlaams maakten en verklaarde herhaaldelijk in de media dat hij zichzelf als een (Franstalige) Vlaming identificeerde. Culturele autoriteiten als Hugo Claus, Arno Hintjens en Geert Van Istendael getuigen ten slotte over de genialiteit en de liefde voor Vlaanderen van Jacques Brel.

3. Bespreking

Op donderdag 20 januari 2022 is het aan de commissie om te beslissen of ze het verzoekschrift ten gronde zal behandelen. Commissievoorzitter *Elisabeth Meuleman* leidt het debat over de beslissing in door het verzoekschrift kort te situeren. De verzoeker verwijst naar de verdiensten van Jacques Brel voor de Vlaamse, Belgische en mondiale muziekwereld. Hij heeft Vlaanderen en België op de muzikale wereldkaart gezet, met onder andere ook het Nederlandstalige nummer *Marieke*. De verzoeker hoopt op een duurzame en structurele erkenning, in de naam van een overheidsgebouw of een openbare instelling, of met een prijs voor de culturele verdienste van Jacques Brel. Het verzoekschrift is door 101 bekende Vlamingen uit Antwerpen, Oostende, Gent enzovoort ondertekend.

De commissievoorzitter werpt de vraag op of een verzoekschrift voor behandeling ten gronde in aanmerking komt indien het een specifiek cultuurdossier bepleit veeleer dan een aanpassing van de regelgeving. Is dit met andere woorden een zaak voor de politiek? De voorzitter wijst erop dat er in het Vlaams Parlement wel

al vragen zijn gesteld over specifiek eerbetoon aan bepaalde kunstenaars en dat de overheid ook al heeft beslist om Jan Van Eyck te huldigen met een tentoonstelling.

Katia Segers wijst op de meervoudige ondertekening. Voor haar staat het buiten kijf dat Jacques Brel een van de grootste kunstenaars van ons land is, met een tijdloos repertoire. De Franse Gemeenschap heeft al heel wat initiatieven genomen om hem te eren. De spreker staat achter een behandeling ten gronde.

Orry Van de Wauwer pleit eveneens om het advies van de Vlaamse Regering te vragen. De commissie stemt hiermee in.

Op donderdag 10 maart 2022 bezorgt minister-president Jan Jambon in een brief het regeringsstandpunt aan de commissievoorzitter. De Vlaamse Regering noemt Jacques Brel een kunstenaar die zonder twijfel zijn stempel op het culturele leven in Vlaanderen heeft gedrukt. Maar ze vindt het niet raadzaam om tot een huldebetoon van een culturele persoonlijkheid te besluiten zonder voorafgaand participatief traject, bevraging of vooronderzoek, aangezien dit vanwege een regering arbitrair beleid zou zijn. Met die vaststelling wil de Vlaamse Regering geen afbreuk doen aan de culturele verdiensten van wie dan ook. De vraag naar een huldiging met plaatsnamen en standbeelden is een lokale bevoegdheid, waarin de Vlaamse Regering zich niet wenst te mengen. Ten slotte erkent de regering dat er heel wat aanknopingspunten zijn om een publiek eerbetoon aan Jacques Brel vorm te geven.

De commissie agendeert het regeringsstandpunt op 24 maart en heeft er geen verdere opmerkingen bij.

4. Conclusie

De commissie sluit zich aan bij het regeringsstandpunt.

Elisabeth MEULEMAN,
voorzitter

Orry VAN DE WAUWER
Katia SEGERS,
verslaggevers

BIJLAGE:

Antwoord van minister-president Jan Jambon

Vlaamse Regering

Jan Jambon
Minister-president van de Vlaamse
Regering, Vlaams minister van
Buitenlandse Zaken, Cultuur,
Digitalisering en Facilitair Management
Martelaarsplein 19
1000 BRUSSEL
T 02 552 60 00
Kabinet.jambon@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be

Aan mevrouw Elisabeth Meuleman voorzitter commissie
Cultuur

Vlaams Parlement
Leuvenseweg 86
1000 Brussel

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
26 januari 2022	/	VZ001	/
vragen naar/e-mail		telefoonnummer	datum
Cedric Lingier cedric.lingier@vlaanderen.be		0485 444 853	10/3/2022

Betreft: Advies verzoekschrift voor Jacques Brel.

Geachte mevrouw de Voorzitter,
Geachte leden van de commissie Cultuur,

De Vlaamse Regering heeft het verzoekschrift voor Jacques Brel goed ontvangen.

Vlaanderen heeft vandaag en ook de voorbije eeuwen heel wat bijzondere kunstenaars die hun stempel op de ene of andere manier drukken of gedrukt hebben op het culturele of muzikale leven in Vlaanderen. Jacques Brel was zonder twijfel één van hen.

Als Vlaamse Regering uitspraak doen over de postume viering van bijzondere culturele persoonlijkheden is weinig raadzaam zonder voorafgaand participatief traject, bevraging of vooronderzoek. Zonder afbreuk te doen aan de culturele verdiensten van wie dan ook, zou zo'n aanbeveling vanwege de Vlaamse Regering arbitrair zijn.

Bovendien is het de bevoegdheid van de lokale overheden om standbeelden te plaatsen én/ of straten en pleinen te vernoemen naar bekende, verdienstelijke en/of uitzonderlijke persoonlijkheden. :

Het zijn de lokale overheden die – dikwijls in samenspraak met de lokale cultuurraad of straatnamencommissie – de autonome bevoegdheid hebben om zich daarover te buigen. Een aantal lokale besturen heeft dit in het geval van Jacques Brel overigens ook al gedaan.

Het is niet de intentie noch het beleid van de Vlaamse Regering om zich daar in te mengen. De Vlaamse Regering erkent evenwel dat er heel wat aanknopingspunten zijn om een publiek eerbetoon ten aanzien van Jacques Brel vorm te geven.

Met vriendelijke groeten,

Jan Jambon

Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management